

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (šesti senat)

z dne 22. maja 2014*

„Pritožba — Konkurenca — Omejevalni sporazumi — Trg plastičnih industrijskih vreč — Enotna in nadaljevana kršitev“

V zadevi C-35/12 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 24. januarja 2012,

Plásticos Españoles SA (ASPLA) s sedežem v Torrelavegi (Španija), ki jo zastopajo E. Garayar Gutiérrez, M. Troncoso Ferrer in E. Abril Fernández, odvetniki,

pritožnica,

druga stranka v postopku:

Evropska komisija, ki jo zastopata F. Castilla Contreras in F. Castillo de la Torre, agenta, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

tožena stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (šesti senat),

v sestavi A. Borg Barthet, predsednik senata, E. Levits, sodnik, in M. Berger (poročevalka), sodnica,

generalna pravobranilka: E. Sharpston,

sodna tajnica: L. Carrasco Marco, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 15. januarja 2014,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalne pravobranilke, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Plásticos Españoles SA (ASPLA) s to pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije ASPLA/Komisija (T-76/06, EU:T:2011:672, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je to zavrnilo njeno tožbo zaradi delne razglasitve ničnosti Odločbe Komisije C(2005) 4634 final z dne

* Jezik postopka: španščina.

30. novembra 2005 v zvezi s postopkom na podlagi člena [81 ES] (zadeva COMP/F/38.354 – Industrijske vreče) (v nadaljevanju: sporna odločba) ter razveljavitev ali, podredno, zmanjšanje globe, ki ji je bila naložena s to odločbo.

Dejansko stanje in sporna odločba

- 2 Pritožnica je delniška družba španskega prava, ki od leta 1982 proizvaja in prodaja široko paleto plastičnih proizvodov, med njimi tudi industrijske vreče. Je hčerinska družba družbe španskega prava Armando Álvarez SA (v nadaljevanju: Armando Álvarez), ki je imela pritožnico leta 2002 v 98,6-odstotni lasti.
- 3 Družba British Polythene Industries plc je novembra 2001 Komisijo Evropskih skupnosti obvestila o obstoju omejevalnega sporazuma v sektorju industrijskih vreč (v nadaljevanju: omejevalni sporazum).
- 4 Potem ko je Komisija junija 2002 opravila preglede, je 29. aprila 2004 začela upravni postopek in sprejela obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah zoper več družb, med katerimi sta bili tudi pritožnica in družba Armando Álvarez.
- 5 Komisija je 30. novembra 2005 sprejela sporno odločbo, katere člen 1(1)(j) določa, da sta pritožnica in družba Armando Álvarez kršili člen 81 ES s tem, da sta od 8. marca 1991 do 26. junija 2002 sodelovali pri več sporazumih in usklajenih ravnanjih v sektorju plastičnih industrijskih vreč v Belgiji, Nemčiji, Španiji, Franciji, Luksemburgu in na Nizozemskem, ki so se nanašali na določitev cen in vzpostavitev skupnih modelov za izračun cen, razdelitev trga in dodelitev prodajnih kvot, razdelitev strank, poslov in naročil, na usklajene ponudbe na nekatere javne razpise in izmenjavo individualiziranih informacij.
- 6 Komisija je zato pritožnici in družbi Armando Álvarez v členu 2(1)(h) sporne odločbe naložila globo v višini 42 milijonov EUR, za plačilo katere sta ti družbi solidarno odgovorni.

Izpodbijana sodba

- 7 Pritožnica je 24. februarja 2006 zoper sporno odločbo v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo. Z njo je v bistvu Splošnemu sodišču predlagala, primarno, naj to odločbo, kolikor se nanaša nanjo, razglasi za nično ali, podredno, naj zniža globo, ki ji jo je Komisija naložila.
- 8 V podporo svoji tožbi je pritožnica navedla pet razlogov. Prvi trije tožbeni razlogi se nanašajo na dejstva, in sicer naj bi bilo napačno presojeno dejansko stanje, na prvem mestu glede dometa ravnanja pritožnice, na drugem mestu glede opredelitve zadevnega proizvodnega in geografskega trga in na tretjem mestu glede tržnih deležev, ki so služili kot osnova za izračun zneska glob. Četrty tožbeni razlog se je nanašal na kršitev člena 81 ES in načela pravne varnosti, ker je Komisija kršitev opredelila kot enotno in nadaljevano. Peti tožbeni razlog je zadeval kršitev določb, ki se uporabljajo za izračun glob, ter na kršitev načel enakosti in sorazmernosti pri določitvi zneska globe, naložene pritožnici.
- 9 Splošno sodišče je tožbo v celoti zavrnilo.

Predlogi strank in postopek pred Sodiščem

- 10 Pritožnica Sodišču predlaga, naj:
 - izpodbijano sodbo razveljavi;
 - podredno, znatno zniža znesek globe, ki ji jo je Komisija naložila, in

- Komisiji naloži plačilo stroškov.
- 11 Komisija Sodišču predlaga, naj:
- pritožbo zavrne in
 - pritožnici naloži plačilo stroškov.
- 12 S sklepom predsednika šestega senata Sodišča z dne 15. maja 2013 je bil postopek v zvezi s to pritožbo prekinjen do konca postopka v zadevah, v katerih so bile izdane sodbe Gascogne Sack Deutschland/Komisija (C-40/12 P, EU:C:2013:768), Kendrion/Komisija (C-50/12 P, EU:C:2013:771) in Groupe Gascogne/Komisija (C-58/12 P, EU:C:2013:770). Postopek se je nadaljeval po razglasitvi teh sodb 26. novembra 2013.

Pritožba

Prvi pritožbeni razlog

Trditve strank

- 13 Pritožnica zatrjuje, da so v izpodbijani sodbi napake glede pravne opredelitve dejstev in iz nje izpeljanih posledic v zvezi z uporabo pojma enotne in nadaljevane kršitve za pritožnico.
- 14 Splošno sodišče naj bi na prvem mestu, v točkah 30, 31 in 33 izpodbijane sodbe, storilo tri napake, kar zadeva sodelovanje pritožnice pri kršitvah v sektorju vreč, imenovanih „vreče z odprtim ustjem“. Splošno sodišče naj bi se glede tega opiralo zgolj na domneve, medtem ko naj bi razpoložljivi indici, in sicer njena neudeležba pri pogovorih na regionalni ravni, na katerih so bila obravnavana vprašanja glede teh vreč, ne samo sprožali dvome o njenem sodelovanju pri omejevalnem sporazumu, ampak tudi kazali na to, da ona sama pri njem ni sodelovala.
- 15 Na drugem mestu naj bi Splošno sodišče tudi nepravilno štelo, da je pritožnica sodelovala pri kršitvi v sektorju „blockbags“, medtem ko naj bi bilo iz ugotovitev v točkah od 44 do 52 izpodbijane sodbe razvidno, da indici, na katere se nanašajo te točke, kažejo na to, da pri pogovorih o tem proizvodu ni sodelovala in torej da ni bila vpletena pri protikonkurenčnih ravnanjih v zvezi z njim.
- 16 Na tretjem mestu naj se z dokaznimi elementi, ki jih je Splošno sodišče sprejelo v točkah od 67 do 69 izpodbijane sodbe, ne bi moglo dokazati, da je pritožnica, tudi če bi upoštevali njeno sodelovanje pri nekaterih sestankih, na katerih se je govorilo o kršitvenih ravnanjih, vedela ali bi morala vedeti, da ti spadajo v okvir splošne, skrivoma dogovorjene sheme omejevalnega sporazuma, opisanega v sporni odločbi.
- 17 Komisija zatrjuje, da je prvi pritožbeni razlog, ker izpodbija presojo dokaznih elementov s strani Splošnega sodišča, nedopusten.

Presoja Sodišča

- 18 Da bi odgovorili na vidik pritožbenega razloga, s katerim se zatrjuje, da je Splošno sodišče napačno pravno opredelilo dokazne elemente, ki so mu bili predloženi, je treba spomniti na obseg očitkov, navedenih glede pritožnice v sporni odločbi.

- 19 Kakor je Splošno sodišče poudarilo v točki 57 izpodbijane sodbe, se izpodbijana odločba nanaša na večrazsežnostni omejevalni sporazum, ki zadeva več vrst vreč in več ozemelj. V skladu z njegovim opisom v točki 444 te odločbe naj bi bila značilnost strukture omejevalnega sporazuma „globalna skupina [...] in regionalne ali funkcionalne podskupine [...], ki se na videz razlikujejo“, pri čemer celota tvori „koherentno in usklajeno zgradbo, kakor to dokazuje med drugim niz elementov“. Kakor je Splošno sodišče poudarilo, Komisija podjetjem, naslovnikom te odločbe, ni očitala, da so sodelovala pri vseh oblikah sporazuma, ampak da so „različno intenzivno sodelovala“.
- 20 Glede intenzivnosti sodelovanja pritožnice pri kršitvenih ravnanjih, opisanih v sporni odločbi, je Splošno sodišče, po tem ko je preučilo vse argumente, ki jih je navedla pritožnica, v točki 63 izpodbijane sodbe ugotovilo, da je pritožnica v glavnem nasprotovala očitku, ki ga ta odločba ne vsebuje, in sicer sodelovanju pri vseh naddržavnih, regionalnih in funkcionalnih oblikah omejevalnega sporazuma. Na podlagi tega je sklenilo, da dokazni elementi, ki so mu bili predloženi, ne omogočajo dokaza, da bi bila stopnja vpletenosti pritožnice drugačna od tiste, ki ji jo je v tej odločbi pripisala Komisija, ker je bilo to sodelovanje potrjeno z vrsto dovolj natančnih in usklajenih indicev.
- 21 Glede pristopa k omejevalnemu sporazumu je Splošno sodišče v točki 70 izpodbijane sodbe menilo, da je Komisija pravilno sklepal, da je bila pritožnica ne glede na to, da ni sodelovala v podskupinah, vpletena v globalni omejevalni sporazum. Splošno sodišče je to presojo utemeljilo zlasti tako, da je v točki 68 iste sodbe poudarilo, da je pritožnica pri omejevalnem sporazumu sodelovala na njegovi osrednji ravni, to pomeni na ravni, s katere so prihajale pobude.
- 22 V nasprotju s tem, kar zatrjuje pritožnica, je taka presoja dokaznih elementov v skladu z ustaljeno sodno prakso, v kateri se priznava, da je mogoče o obstoju kršitvenega ravnanja sklepati iz številnih naključij in indicev, ki lahko, če se obravnavajo skupaj, v primeru, da ni drugih doslednih razlag, pomenijo dokaz o kršitvi konkurenčnih pravil (sodbi v združenih zadevah Aalborg Portland in drugi/Komisija, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, EU:C:2004:6, točka 57, in Sumitomo Metal Industries in Nippon Steel/Komisija, C-403/04 P in C-405/04 P, EU:C:2007:52, točka 51).
- 23 V delu, v katerem pritožnica navaja, da so dokazni elementi, ki jih je Splošno sodišče preučevalo, dvoumni in da niso dovolj natančni ali usklajeni, da bi podprli sklepe, do katerih je to sodišče prišlo, je treba spomniti, da presoje Splošnega sodišča o dokazni vrednosti dokazov iz spisa, ki so mu predloženi, ni mogoče izpodbijati pred Sodiščem, razen v primerih kršenja pravil glede dokaznega bremena in izvedbe dokazov ter izkrivljenja teh dokazov, ki pa se v tem primeru ne navajajo (sodba FLSmith/Komisija, C-238/12 P, EU:C:2014:284, točka 31 in navedena sodna praksa).
- 24 Iz navedenega je razvidno, da je treba prvi pritožbeni razlog, ki ga navaja pritožnica v utemeljitev pritožbe, zavrniti.

Drugi pritožbeni razlog

Trditve strank

- 25 Primarno pritožnica trdi, da je Splošno sodišče v točki 115 izpodbijane sodbe napačno uporabilo pravo, s tem da je kot nedopusten, ker je nov, zavrnilo argument, ki ga je navedla na obravnavi, v skladu s katerim naj bi Komisija storila očitno napako pri presoji, ker njenega tržnega deleža ni izračunala v skladu z njeno lastno prodajo, ampak tako, da ji je pripisala tudi prodajo družbe Armando Álvarez, ki je bila njena matična družba.
- 26 Pritožnica glede vsebine zatrjuje, da ker je treba razlikovati podjetje, ki neposredno sodeluje pri kršitvi, v tem primeru hčerinsko družbo, od podjetja, ki mu je pripisano ravnanje slednje, to je matična družba, je treba teži kršitve ugotoviti upoštevajoč le promet hčerinske družbe, preden se, po tem, ko je bila

globa izračunana, za matično družbo določi, da je solidarno odgovorna za njeno plačilo. Ker naj bi bila ta metoda v sporni odločbi uporabljena za druga podjetja, ki so sodelovala pri omejevalnem sporazumu, naj bi bila pritožnica edina, ki je bila kaznovana na ta način, kar naj bi bilo diskriminatorno in neupravičeno.

- 27 Pritožnica podredno zatrjuje, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ker ni po uradni dolžnosti preverilo, ali so v sporni odločbi zadostno obrazloženi razlogi, ki so Komisijo privedli do tega, da se je v njenem primeru pri izračunu globe oddaljila od veljavnih predpisov, sodne prakse s tega področja in metode, uporabljene za druga podjetja, vpletena v isti omejevalni sporazum. Ker naj za to različno obravnavanje ne bi bilo objektivne utemeljitve, naj bi pomenilo kršitev načela enakega obravnavanja.
- 28 Komisija meni, da je drugi pritožbeni razlog pritožbe neutemeljen v vseh svojih delih.

Presoja Sodišča

- 29 Za odgovor na uveljavljani pritožbeni razlog je treba spomniti na argumentacijo pritožnice pred Splošnim sodiščem.
- 30 Iz začetne vloge, vložene pri Splošnem sodišču, in točk od 98 do 103 izpodbijane sodbe je razvidno, da pritožnica v bistvu navaja pet vrst argumentov za izpodbijanje določitve izhodiščnega zneska, ki ga je Komisija uporabila za izračun glob. Na prvem mestu je poudarila, da Komisija zadevnih ravnanj ne bi smela opredeliti kot enotno in nadaljevano kršitev. Na drugem mestu je poudarila, da izhodiščni zneski ne bi smeli biti izračunani na podlagi tržnih deležev. Na tretjem mestu je Komisiji očitala, da je kršila načelo individualne odgovornosti, ker je upoštevala vso njeno prodajo industrijskih vreč v državah, ki jih je zadeval omejevalni sporazum. Na četrtem mestu je navedla, da se Komisija za izračun tržnih deležev ne bi smela opirati na njeno prodajo iz leta 1996, ker se je ta nato znatno zmanjšala. Na petem mestu je zatrjevala, da je globa 42 milijonov EUR, ki ji je bila naložena, očitno nesorazmerna, zlasti v primerjavi z dobički, ki bi jih lahko imela zaradi kršitve.
- 31 Glede tega je iz točk 104 in 115 izpodbijane sodbe razvidno, da je pritožnica na obravnavi pred Splošnim sodiščem zatrjevala, da je Komisija storila očitno napako pri presoji, ker njenega tržnega deleža ni izračunala v skladu z njeno lastno prodajo, ampak tako, da ji je pripisala tudi prodajo njene matične družbe, in sicer družbe Armando Álvarez. V odgovor na vprašanje, ki ga je postavilo Splošno sodišče, je pritožnica pojasnila, da bi bilo treba ta argument šteti za razširitev tožbenih razlogov, ki jih je navedla v okviru pisnega postopka.
- 32 Splošno sodišče je štelo, da se nobeden od tožbenih razlogov, ki jih je pritožnica podala v tožbi, ne nanaša na domnevno napako pri izračunu tržnega deleža, ki jo je zatrjevala na obravnavi. Iz tega je sklepalo, da je treba ta argument šteti za nov tožbeni razlog, in ga v skladu s členom 48(2) svojega poslovnika zavrglo kot nedopustnega.
- 33 V delu, v katerem pritožnica v fazi pritožbe navaja, da argument o napaki, ki je bila storjena pri ugotovitvi tržnih deležev, podpira tožbene razloge, ki jih je podala na prvi stopnji pod naslovi Napaka Komisije pri presoji dejstev, Kršitev člena 15(2) Uredbe št. 17 [Sveta z dne 6. februarja 1962, prva uredba o uporabi členov [81 ES] in [82 ES] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 1, str. 3)] in Smernic o načinu določanja glob[, naloženih v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17 in člena [65(5) PJ] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 1, str. 171)] ter Načelo enakega obravnavanja in sorazmernosti pri določitvi zneska [globe], zadostuje navesti, da splošnost naslova tožbenega razloga, navedenega v fazi začetne vloge, ne more zajeti razvoja posebnih argumentov v poznejši fazi postopka, ki niso dovolj tesno povezani z argumenti, navedenimi v tej vlogi.

- 34 V obravnavanem primeru je iz preučitve listin v spisu razvidno, da je pritožnica v fazi tožbe pod naslovi, navedenimi v prejšnji točki, razvila več posebnih argumentov o izračunu globe, ki ji jo je Komisija naložila, ne da bi izpodbijala dejstvo, da je bil njen tržni delež izračunan tako, da ji je bila pripisana njena prodaja in prodaja družbe Armando Álvarez. Upoštevanje tržnega deleža iz naslova dejanske gospodarske sposobnosti storilcev kršitev prava Unije, da povzročijo veliko škodo za konkurenco, pa je bistveni element metode za izračun globe, tako da mora biti vsako izpodbijanje te metode s strani tožeče stranke oblikovano posebej pred Splošnim sodiščem že v začetni vlogi (glej v tem smislu sodbo SGL Carbon/Komisija, C-564/08 P, EU:C:2009:703, točka 31).
- 35 Zato je Splošno sodišče v točki 116 izpodbijane sodbe pravilno zavrnilo argument pritožnice o tem, da je Komisija pri ugotovitvi njenega tržnega deleža storila napako pri izračunu, s tem da je vanj vključila prodajo njene matične družbe.
- 36 V teh okoliščinah Sodišču ni treba preučiti utemeljenosti takega argumenta.
- 37 V delu, v katerem pritožnica podredno navaja, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, s tem da ni po uradni dolžnosti preverilo, ali so v sporni odločbi zadostno obrazloženi razlogi, ki so Komisijo privedli do tega, da se je oddaljila od pravil za izračun glob, kakor jih je uporabila pri drugih podjetjih, ki so sodelovala pri istem omejevalnem sporazumu, je treba poudariti, da pritožnica pred Splošnim sodiščem nikoli ni zatrjevala obstoja razlike v obravnavanju med njimi in njo, kar zadeva določitev njenega tržnega deleža za namene izračuna zneska globe.
- 38 Ker Splošnemu sodišču glede tega ni bila predložena nobena trditev, mu ni mogoče očitati, da ni po uradni dolžnosti preverilo ali je v sporni odločbi obrazložitev, ki bi lahko upravičila zatrjevano razliko v obravnavanju, saj ni bilo pozvano, da glede tega izvrši sodni nadzor.
- 39 Ker je treba argument o taki razliki v obravnavanju šteti za nov, ga ni mogoče preučiti v fazi pritožbe. Pristojnost Sodišča je namreč v okviru pritožbe načeloma omejena na presojo pravne odločitve glede razlogov, ki so bili predmet razprave na prvi stopnji (sodba FLSmidth/Komisija, EU:C:2014:284, točka 42). Iz tega sledi, da je treba torej drugi pritožbeni razlog v obeh delih zavrnilo.
- 40 Iz zgoraj navedenih razlogov je razvidno, da nobenemu od pritožbenih razlogov, ki jih navaja pritožnica v utemeljitev svoje pritožbe, ni mogoče ugoditi, zaradi česar je treba pritožbo v celoti zavrnilo.

Predlog Komisije o nadomestitvi obrazložitve

Trditve Komisije

- 41 Komisija v odgovoru na tožbo predlaga Sodišču, naj nadomesti obrazložitev v točki 47 izpodbijane sodbe. Po njenem mnenju je Splošno sodišče s tem da se je oprlo se na izjavo udeleženca pri enem od sestankov podskupine „blockbags“ za to, da ni sprejelo, da bi pritožnica sodelovala pri tem sestanku, čeprav je bilo njeno ime navedeno na seznamu udeležencev, izkrivilo dokazne elemente, ki so mu bili predloženi.

Presoja Sodišča

- 42 V skladu s členom 116(1) Poslovnika Sodišča, v različici, ki je veljala na dan tega predloga, se v odgovoru na pritožbo lahko predlaga, da se pritožba v celoti ali deloma zavrne, da se odločba Splošnega sodišča v celoti ali deloma razveljavi ali da se v celoti ali deloma ugodi predlogom, postavljenim na prvi stopnji. Člen 113(1) tega poslovnika določa enake zahteve za predloge, ki jih vsebuje pritožba (sodba Edwin/UUNT, C-263/09 P, EU:C:2011:452, točka 83).

- 43 V tem primeru pa Komisija ne predlaga niti razveljavitve niti delne razveljavitve izpodbijane sodbe, temveč spremembo ugotovitve, ki jo je Splošno sodišče navedlo v okviru preizkusa prvega tožbenega razloga, ki ga je navedla pritožnica in ga je Splošno sodišče sicer zavrnilo.
- 44 Tak predlog je treba zato zavreči kot nedopustnega.

Stroški

- 45 Člen 184(2) Poslovnika Sodišča določa, da če pritožba ni utemeljena, o stroških odloči Sodišče.
- 46 V skladu s členom 138(1) navedenega poslovnika, ki se uporablja za pritožbeni postopek na podlagi člena 184(1) istega poslovnika, se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Komisija je predlagala, naj se pritožnici naloži plačilo stroškov, in ker ta s pritožbenimi razlogi ni uspela, poleg svojih stroškov nosi tudi stroške Komisije za to pritožbo.

Iz teh razlogov je Sodišče (šesti senat) razsodilo:

- 1. Pritožba se zavrne.**
- 2. Družbi Plásticos Españoles SA (ASPLA) se naloži plačilo stroškov te pritožbe.**

Podpisi